

GERECHTIGHEID, VREDE EN HEELHEID VAN DE SCHEPPING

NIEUWSBRIEF VAN DE COMMISSIE MISSIONAIRE BEWEGING RELIGIEUZEN

Nummer 20, maart 2019

Redactioneel:

Begin april wordt de 74^e sterfdag herdacht van de Duitse predikant Dietrich Bonhoeffer, die in 1945 door de Nazi's werd geëxecuteerd. Hij had de diepe overtuiging dat christen zijn betekent dat men zich geheel aan de navolging van Christus toewijdt, ook als dit offers vraagt. Hij uitte scherpe kritiek op kerkleiders die 'goedkope genade' predikten, vergeving zonder de eis van radicale navolging – inclusief de consequenties die dat kan hebben.

Ik moest aan deze uitdrukking denken bij het lezen van een toespraak van de 16-jarige Greta Thunberg uit Zweden over de noodzaak om ingrijpende maatregelen te treffen om klimaatverandering tegen te gaan. Ze heeft zich in korte tijd ontpopt tot boegbeeld van een nieuwe generatie die het heft in handen neemt en niet toestaat dat hun toekomst wordt verkwaanseld door kortzichtige beleidsmakers. "Jullie denken over de toekomst gaat niet verder dan 2050. Wat gebeurt er daarna? Als ik kinderen en kleinkinderen heb, zijn ze die dag misschien wel bij mij. Misschien vragen ze me over jullie, de mensen die er in 2018 waren. Misschien vragen ze waarom jullie niks deden toen er nog tijd was om in te grijpen. Wat we op dit moment doen of nalaten, heeft invloed op mijn hele leven en de levens van mijn kinderen en kleinkinderen. We hebben alle feiten en oplossingen al. Alles wat we hoeven te doen is wakker worden en veranderen. Ja, we hebben behoefte aan hoop. Maar wat we meer nodig hebben dan hoop is actie. Beginnen we eenmaal iets te doen, dan is er overal hoop. Dus in plaats van hoop te zoeken, zoek naar actie. Dan, en pas dan, komt er hoop." Geen goedkope hoop, maar een kostbare hoop die voortkomt uit de bereidheid in actie te komen en offers te brengen. Aan de slag dus, zet de stappen die je kan zetten, geen goedkope woorden maar daden.

Gerard Moorman

VREDE

"We zijn vergeten dat een rijk leven in wezen betekent dat we anderen dienstbaar zijn, dat we proberen de wereld een klein beetje beter achter te laten dan hoe we haar aantreffen. We moeten de moed hebben om de gevestigde machten ter verantwoording te roepen; de moed om ongeduldig te zijn met het kwaad en geduldig met mensen; de moed om ons in te zetten voor sociale gerechtigheid. Vaak zullen we het gevoel hebben dat we geen enkel idee hebben waarin we ons begeven, en hopen we dat we vaste grond onder de voeten zullen vinden. Maar dat is het geval bij elke worsteling. Leven betekent worstelen met wanhoop, en tegelijk nooit toe te staan dat wanhoop het laatste woord heeft." - Cornel West, in 'The Impossible Will Take a Little While'

Paus en Groot-imam brengen document over broederschap uit

Paus Franciscus en Groot-imam Ahmed el-Tayeb ondertekenden op 4 februari een document dat terrorisme scherp veroordeelt en opkomt voor vrijheid en vrouwenrechten. De ontmoeting tussen beide geestelijke leiders is een mijlpaal in de geschiedenis. In een toespraak refereerde de paus aan de ontmoeting van zijn heilige naamgenoot met de sjeik al-Malik al Kamil, ten tijde van de kruistochten, dit jaar precies 800 jaar geleden.

Het *Document over Broederlijkheid voor Wereldvrede en Samenleven* wil “een gids zijn voor toekomstige generaties om een cultuur van wederzijds respect te bevorderen vanuit de goddelijke genade die alle mensen tot broers en zussen maakt.” De declaratie, zo staat te lezen in de inleiding, is geschreven “in naam van onschuldig menselijk leven; in naam van armen en uitgesloten; in naam van wezen, weduwen en vluchtelingen; in naam van volkeren die slachtoffer zijn van onheil of oorlog; in naam van alle mensen van goede wil.” Als de zwakste medemens onze gemeenschappelijk zorg is, dan is samenwerking over culturele en religieuze grenzen geen enkel probleem.

De declaratie erkent positieve verwezenlijkingen van de moderne beschaving, maar stelt ook een moreel verval vast dat leidt tot minder verantwoordelijkheidsgevoel bij wereldleiders. Dat leidt tot frustratie en wanhoop, waaruit allerlei vormen van extremisme ontstaan. Daarnaast zorgt ook de ongelijke verdeling van welvaart voor onrust, klinkt het. Zonder de oorlog in Jemen expliciet te noemen, wordt er verwezen naar de dood van miljoenen kinderen door hongersnood en armoede en naar de onaanvaardbare stilte daarover op internationale niveau.

Het is de eerste en belangrijkste taak van godsdiensten om in God te geloven en Hem te eren, klinkt het. Het leven en de aarde zijn een gave van Hem, die we dus moeten beschermen. Daaruit volgt de veroordeling van alle praktijken die het leven bedreigen: genocide, terrorisme,

deportatie, mensenhandel, abortus en euthanasie. Godsdiensten mogen nooit aansturen op oorlog, haat, vijandigheid, extremisme en bloedvergieten. Religieus terrorisme is het resultaat van politieke manipulatie van religies en van interpretaties van religieuze groepen die mensen misleiden.

De tekst engageert zich ten slotte voor vrijheid als recht van elke mens en gerechtigheid die is gebaseerd op barmhartigheid. Concreet wordt het als de tekst pleit voor de bescherming van gebouwen voor de eredienst, of het nu kerken, moskeeën of synagogen zijn. In de tekst staat ook een duidelijke oproep om terroristische bewegingen niet meer te financieren, van wapens te voorzien of hun bestaan te rechtvaardigen. Integendeel, het zijn internationale misdaden die de wereldvrede bedreigen. Het document komt ook sterk op voor vrouwenrechten: recht op onderwijs en werk, politieke rechten. Wetten die vrouwen verhinderen om hun rechten volledig uit te oefenen, moeten aangepast worden.

Bron: Kerknet.be

Paus Franciscus en imam el-Tayeb schudden elkaar hartelijk de hand na het ondertekenen van het Document over Broederlijkheid voor Wereldvrede en Samenleven. © Vatican News on Facebook

Verklaring tegen rechtspopulisme

De Evangelische Broedergemeente (EBG) is altijd terughoudend geweest in het publieke spreken over politieke ontwikkelingen. ‘Soms was dat wijsheid, soms zijn we elkaar ook oriëntatie

schuldig gebleven', zegt de EBG hierover zelf. Waar op dit moment fundamentele waarden in Europa in het geding zijn, wil de leiding van de Europees-Continental Provincie van de EBG niet zwijgen. Daarom sprak zij zich eind vorig jaar in een verklaring van zes punten uit tegen rechtspopulisme.

1. Als Europese Provincie binnen een wereldwijde kerk, spreken wij elke vorm van nationale egoïsme en eurocentrisme tegen. Mensen in andere landen en werelddelen zijn voor ons zusters en broeders.
2. Christelijk waarden en tradities zijn voor ons zeer belangrijk. Wij willen niet accepteren, dat zij gebruikt worden om mensen met andere religieuze overtuigingen buiten te sluiten.
3. Jezus, die in onze kerk in het centrum staat, was allereerst een Joodse leermeester. Daarom willen wij waakzaam zijn voor elke vorm van antisemitisme – ook in onze eigen traditie.
4. In onze eigen kerk proberen wij met verschillen in cultuur, overtuiging en spiritualiteit respectvol om te gaan. Wij verwachten dat ook van politici, media en opiniemakers in onze samenleving.
5. Onze kerk is in heel haar geschiedenis bepaald door migratie. Deze erfenis en het weten om de betekenis die het welzijn van de vreemdeling in de Bijbel heeft, maken ons gevoelig voor elke poging vluchtelingen en migranten als zondebokken te bestempelen. Wie het sterven van duizenden mensen op de Middellandse Zee bagatelliseert kan met onze duidelijke weerstand rekenen. Vluchtelingen mogen niet opgesloten worden in gevangenissen of kampen. Kinderen, die in onze landen zijn opgegroeid moeten onafhankelijk van de herkomst van hun ouders een kans op burgerrecht hebben.
6. In onze kerk noemen wij elkaar zusters en broeders en proberen ook zo met elkaar om te gaan. Wij wensen ons, dat ook in de samenleving weer een geest van

verdraagzaamheid en respect de boventoon voert. We wijzen alle haatdragende taal af en roepen op tot een vreedzame dialoog over de fundamentele waarden voor Europa en voor onze eigen landen.

Het belang van het INF-kernwapenverdrag

President Trump schortte op zaterdag 2 februari een belangrijk kernwapenverdrag op, het *Intermediate-range Nuclear Forces*-verdrag. Wat zijn de gevolgen hiervan? Jaagt het de wapenwedloop weer verder aan? Of leidt het opzeggen van dit ene verdrag dat er nu ruimte komt om een beter verdrag te maken, een dat meer bescherming biedt?

Susi Snyder van PAX: "Het in stand houden van het INF-verdrag is belangrijk vanwege het type wapens dat het verdrag verbiedt. Het verdrag verbiedt plaatsing van middellange afstandskernwapens op Europees grondgebied. Als er na opzegging wel dergelijke wapens in Europese landen worden gezet die ieder moment af kunnen worden gevuurd, lokt dat vergeldingsaanvallen uit op die Europese landen. Als een stad als Rotterdam, met de haven belangrijk voor heel het Europese achterland, doelwit zou zijn, zouden er 60.000 à 70.000 mensen direct omkomen. Als gevolg van straling zou het dodental dan in de jaren er na nog veel verder oplopen.

Diplomatie gaat in stappen. Maar diplomatie bereikt op de lange termijn meer dan roekeloze dreigementen. De wedloop in ontwikkeling van bepaalde wapens beteugelen is eerder gelukt. Denk aan landmijnen en clustermunitie. En juist als kernwapens jaren lang binnen handbereik zijn wordt de kans dat ze eens echt gebruikt gaan worden alleen maar groter.

De modernisering van kernwapens is een echte bedreiging van de vrede, want door nieuwe kleinere en 'bruikbare' kernwapens te ontwikkelen, verhoog je het risico dat ze ingezet worden. Ook in Nederland kunnen dan weer nieuwe wapens geplaatst worden.

Op de Nederlandse vliegbasis Volkel liggen zo'n twintig Amerikaanse kernwapens opgeslagen. Sterk verouderde wapens die geen enkel nut

mee hebben, maar die voor miljarden euro's gemoderniseerd worden. De kernwapens in Nederland vormen een publiek geheim: de regering bevestigt noch ontkent het bestaan ervan, hoewel iedereen weet dat ze er liggen." *Bron: PAX, 1 febr. 2019*

Franciscaanse vredesprijs voor Jordaanse koning

De franciscanen kennen hun jaarlijkse vredesprijs, de zogenaamde Lamp van Vrede, toe aan de Jordaanse koning Abdullah II. Dat is in Assisi bekendgemaakt. Voor de gelegenheid zal de Duitse bondskanselier Angela Merkel op 29 maart naar de geboorteplaats van Sint-Franciscus reizen om de Jordaanse koning de prijs te overhandigen. Zij ontving de vredesprijs vorig jaar vanwege haar inzet voor vreedzame betrekkingen tussen volkeren.

Koning Abdullah II, die ook beschermheer is van de heilige plaatsen in het Heilige Land, dankt de vredesprijs van de minderbroeders aan zijn inzet voor de mensenrechten, zijn inspanningen voor de bevordering van de verstandhouding tussen

de verschillende godsdiensten en de enorme inspanningen van Jordanië voor de opvang van vluchtelingen, vooral uit Syrië en Irak.

De prijs zelf, de Lamp van Vrede, is een kopie van de olielamp bij het graf van Sint-Franciscus in de basiliek van Assisi.

De toekenning van de prijs krijgt dit jaar een bijzondere dimensie omdat het juist 800 jaar geleden is dat Franciscus naar de Arabische wereld reisde om er de sultan te ontmoeten. Eerdere winnaars van de franciscaanse vredesprijs zijn onder meer Lech Walesa, Jasser Arafat, Michael Gorbatsjov en Shimon Peres.

Bron : kathpress.at, 13 maart 2019

ZORG VOOR DE SCHEPPING

"Misschien is het besef van afhankelijkheid van God wel het grootste gemis in een samenleving waarin consumptisme en het vergaren van spullen het hoogste goed lijkt. Wanneer veel bezit te weinig is en niets leidt tot tevredenheid is sprake van een verziekte samenleving." - Joan Chittister, Amerikaanse benedictines

Nieuwe film Morgenland geeft beeld van energietransitie

De animatiefilm Morgenland biedt een compleet beeld van de energietransitie van Nederland naar 2050. Morgenland brengt een positief verhaal. Er wordt helder uitgelegd welke maatregelen, technieken en keuzes we op dit moment maken in dit land. De film wordt samen met een les of college gratis aangeboden aan elk type onderwijs: van basisschool tot universiteit. Er is twee jaar aan deze productie gewerkt. De film duurt twaalf minuten, zodat het goed

ingezet kan worden als introductie op het thema bij een les. Maar bovenal is het bedoeld voor elke bewoner van dit land. Omdat we de transitie met elkaar moeten gaan bereiken. Dus geef het aan elkaar door. Zoals de film concludeert: "Hoe anders kunnen we werken aan ons land van morgen?" Film en les worden gratis aangeboden op de website

www.morgenlandfilm.nl

Plastic Monster Tour

Om de productie van wegwerpplastic te stoppen vaart Greenpeace dit voorjaar met twee schepen de Rijn op. De eerste bestemming is Rotterdam. Op donderdagavond 21 maart wordt daar pal voor het hoofdkantoor van Unilever een rave gehouden: dansend maken de deelnemers duidelijk dat recyclen niet genoeg is. Iedereen kan meedoen. De actie website biedt veel informatie en een toolkit.

Op 24 maart is er in Nijmegen een 'Plastival', met sprekers, plasticvrije eetkraampjes en een markt met de nieuwste alternatieven voor wegwerpplastic. Op de website kan ook een petitie getekend worden voor een wereld zonder wegwerpplastic. Bron:

www.greenpeace.org/nl/acties/plasticmonster/

WWF tegen plastic vervuiling

In de aanloop naar de Milieutop van de Verenigde Naties in Kenia (11-15 maart) lanceerde het Wereld Natuur Fonds de studie *Solving Plastic Pollution Through Accountability*. De boodschap is helder: Als we niks doen dan bevindt zich in 2030 maar liefst 300 miljoen ton plastic afval in onze oceanen. Deze hoeveelheid is vergelijkbaar met 26.000 halve liter plastic flesjes per vierkante kilometer oceaant. In het rapport wordt ook gepleit voor maatregelen ter versterking van bestaande initiatieven, zoals het verbod op wegwerpplastic, het verbeteren van afvalmanagement en het bereiken van 100% inzameling van plastic verpakkingen.

Nederland is verantwoordelijk voor 0,56 procent van alle plastic afval wereldwijd, dat is ongeveer 2,5 keer het gemiddelde. Hiermee staan we in de top 5 van landen die per inwoner het meeste plastic gebruiken.

Volgens WWF kan het tij gekeerd worden: "We hebben te maken met een systeemprobleem. Als de totale keten, bedrijven en overheden, nú verantwoordelijkheid neemt dan kunnen we het tij binnen één generatie keren." WWF roept alle deelnemende landen aan de VN-top in Nairobi op om leiderschap te tonen en met bindende afspraken te komen om de plasticvervuiling in de oceanen te stoppen.

De publieke verontwaardiging over de plastic crisis groeit. Sinds half februari hebben al meer dan 260.000 mensen de petitie van WWF getekend waarin de VN-lidstaten worden opgeroepen om actie te ondernemen.

Bron: WWF

VLUCHTELINGEN

"We streven niet naar spectaculaire acties. Wat telt is de zelfgave, de hoeveelheid liefde die je legt in elke handeling." - Moeder Theresa

Global Compact voor Migratie

Op 19 december 2018 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de *Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration* aangenomen. Pleitbezorgers hebben de Compact verwelkomd als een stap op weg naar een menselijker en ordelijker beheer van de migratie. Maar de oppositie blijft formidabel. De Compact is geen juridisch bindend verdrag en geeft migranten ook geen nieuwe rechten. De 23

doelstellingen van de Compact zijn opgesteld op basis van twee jaar van onderhandelingsronden, specifiek gericht op het creëren van een raamwerk voor internationale samenwerking dat zich niet buitensporig bemoeit met de binnenlandse aangelegenheden van landen. Vanwege de misverstanden over de Compact is het de moeite waard eens beter naar het migratieprobleem te kijken – en naar de grote voordelen die een goed beheerd systeem zowel gastlanden als thuislanden kan bieden. De beweegredenen voor de migratie vloeien in de eerste plaats voort uit het gebrek aan economische kansen in eigen land. Nu het gemiddelde inkomensniveau in de hogelonenlanden ruim zeventig maal hoger ligt

dan in de lagelonenlanden, is het niet verrassend dat velen in de ontwikkelingslanden zich gedwongen voelen hun geluk elders te beproeven. Deze ontwikkeling wordt nog versterkt door demografische verschuivingen. Terwijl de hogelonenlanden worden geconfronteerd met vergrijzing, kampen veel lagelonenlanden met een sterk groeiende beroepsbevolking en omvangrijke jongerenpopulaties. Ook de technologische ontwrichting zet de arbeidsmarkt onder druk. Bovendien zal de klimaatverandering deze trend volgens een recent rapport van de Wereldbank nog versnellen, zodat de komende decennia naar schatting 140 miljoen mensen van huis en haard verdreven zullen worden. Maar in tegenstelling tot wat veel mensen denken beweegt bijna de helft van alle migranten zich niet van de ontwikkelingslanden naar de ontwikkelde landen. Zij migreren veelal tussen de ontwikkelingslanden onderling, vaak zelfs binnen één en dezelfde regio.

Een ander feit dat vaak over het hoofd wordt gezien, is dat de migratie in omgekeerde richting in omvang toeneemt – omdat migranten de toegang tot de arbeidsmarkt is ontzegd, of omdat hun arbeidscontract ten einde is gekomen. Het aantal nieuw geregistreerde Zuid-Aziatische werkers in de Golfstaten is de afgelopen twee jaar bijvoorbeeld aanzienlijk gedaald – met een percentage tussen de 12% en de 41%. Tussen 2011 en 2017 is het aantal potentiële terugkeerders uit Europa – asielzoekers wier aanvragen werden afgewezen of die ongedocumenteerd bleken – verviervoudigd. Ook de migratie in omgekeerde richting vanuit Saoedi-Arabië en Zuid-Afrika is toegenomen.

De migranten die in hun gastlanden blijven leveren daar een aanzienlijke bijdrage aan de economie. Hoewel de naar schatting 266 miljoen migranten in de wereld slechts ongeveer 3,4% van de wereldbevolking uitmaken, dragen ze ruim 9% bij aan het bbp. Om dit te bereiken, moeten migranten vaak hoge barrières nemen. Ongeschoolde werkers betalen bijvoorbeeld dikwijls heel hoge vergoedingen – die in sommige landen van bestemming een heel jaarinkomen

kunnen overtreffen – aan agenten zonder enige scrupules, teneinde werk buiten hun eigen land te kunnen vinden.

De migratie biedt de thuislanden grote economische voordelen. Terwijl migranten het grootste deel van hun inkomen in hun gastlanden besteden – waardoor ze de vraag daar een impuls geven – sturen ze ook vaak geld naar huis om hun daar achtergebleven families te steunen. Van dergelijke *remittances* is bekend dat ze de officiële ontwikkelingshulp overtreffen. Vorig jaar namen de remittances naar lage- en middenlonenlanden toe met 11%, naar \$528 mrd, waardoor ze hoger uitvielen dan de instroom aan directe buitenlandse investeringen naar deze landen.

Maar het potentieel van de remittances om de duurzame ontwikkeling te ondersteunen wordt niet waargemaakt. Een groot obstakel zijn de hoge kosten voor het overmaken van geld. Migrant die geld naar huis zenden betalen gemiddeld 7% van het totaal van deze transferkosten, door toedoen van de zwakke concurrentie op de markt voor remittance-diensten – een gevolg van de strenge regelgeving, bedoeld om financiële misdaden als witwassen te bestrijden – en van de afhankelijkheid van inefficiënte technologie.

De migratiestromen nemen toe – een trend die zal aanhouden. Een gefragmenteerd migratiebeleid dat wordt vormgegeven door populaire mythen kan dit proces niet effectief in goede banen leiden, laat staan de kansen grijpen om de ontwikkeling te bevorderen die door de migratie worden geschapen. Slechts een gecoördineerde aanpak zoals voorzien in de Global Compact is daartoe in staat. *Bron: Project Syndicate, 8 maart 2019*

22 maart, Utrecht. Symposium 'In vrede samenleven'

De Raad van Kerken organiseert in samenwerking met de Katholieke Vereniging voor Oecumene, het Utrechts Platform voor Levensbeschouwing en Religie, Kerk en Vrede en verschillende Utrechtse kerken een symposium over 'In vrede samenleven'.

Jens Petzold, monnik in het klooster Mar Musa, zal een presentatie geven van het leven en werk van zijn gemeenschap midden in de complexe wereld van het Midden-Oosten. Christenen, moslims, Yezidi, Koerden. Arabieren, Turkmenen, Armeniërs, Syriërs, Irakezen: ieder is welkom en leeft hier samen.

Dhr. Rasit Bal zal iets vertellen over de inzet van moslims in Nederland voor de interreligieuze dialoog en verdraagzaamheid. Dhr. Marcel Poorthuis zal ingaan op het thema vrijheid van godsdienst en de interreligieuze dialoog in Nederland.

Locatie: Janskerk, van 13.00 tot 17.00 u.

Aanmelden: secretariaat@oecumene.nl

23 maart (Nijmegen), 13 april (Rotterdam) Inspiratiedagen Vredesweek.

De Vredesweek vindt dit jaar plaats van 21 t/m 29 september. Thema is: 'Vrede verbindt over grenzen'. Het thema nodigt uit om de grenzen op te zoeken en te onderzoeken. Want aan de andere kant van de grens wacht vaak een wereld aan ontmoetingen en mogelijkheden. In de aanloop naar de week vinden op verschillende plekken in het land inspiratiedagen plaats. Lees meer over het thema op www.vredesweek.nl

6 april, Amsterdam. Herdenking Frans van der Lugt SJ

Op zaterdag 6 april wordt Frans van der Lugt, vermoord in Syrië in 2014, herdacht. Het programma begint om 13.00 u. in de Doopsgezinde Kerk, Singel 452. Er is muziek, een boekpresentatie en diverse toespraken.

Inschrijven vooraf: abunafrans@gmail.com De dag wordt afgesloten met een eucharistieviering

(in het Engels) om 17.15 u. in de Krijtberg – hoofdcelebrant bisschop Mgr Jan Hendriks

Vanwege deze herdenking hebben de jezuïeten een video-animatie (6 minuten) gemaakt waarin de boodschap van Frans van der Lugt op originele wijze wordt aangereikt. Deze video bestaat in 9 talen (Engels, Spaans, Portugees, Frans, Arabisch, Duits, Nederlands, Italiaans, Pools).

11 april, Ronde Tafelhuis, Tilburg. David Dessin over zijn boek 'God is een vluchteling'

De Vlaamse onderzoeker David Dessin publiceerde in 2016 het boek 'God is een vluchteling'. Hij laat ons zien dat mensen die over onze wereld trekken op zoek naar een nieuw bestaan, ook altijd hun God meenemen. Interessant hierbij is dat het vooral christenen zijn die naar Europa komen. Christenen uit vele tradities en andere kerkbeelden dan die wij kennen. U kunt in het Ronde Tafelhuis Tilburg met hem in gesprek. Adres: Wagnerplein 4.

Entree: €5,00, inloop vanaf 19:00 u., start programma: 19:30 uur. Meer info op:

<https://www.rondetafelhuistilburg.nl/evenementen/david-dessin-god-is-een-vluchteling/>

13 april, Culemborg. Bonhoeffer herdenking

Op 9 april 2020 zal het 75 jaar geleden zijn dat de Duitse theoloog en verzetsstrijder Dietrich Bonhoeffer terechtgesteld werd in het kamp Flossenbürg. De jaren daarvoor zat hij in de gevangenis. Daar schreef hij zijn beroemde brieven ('Verzet en Overgave'). Deze gedichten en gebeden zijn het vertrekpunt voor het

werkschrift Bonhoeffer75, uitgegeven door De Roos van Culemborg. De presentatie hiervan vindt plaats op 13 april, van 13.00 – 15.00 uur in de Grote of Barbarakerk in Culemborg. Christien Crouwel zal als algemeen secretaris van de Raad van Kerken deelnemen aan het podiumgesprek, samen met onder andere Gert-Jan Segers, fractievoorzitter van de ChristenUnie. Het thema luidt 'Keuzes van toen voor nu'. De toegang is vrij. Voor het volledige programma zie www.deroosvanculemborg.nl

22 april, internationaal. Dag van de Aarde

De Dag van de Aarde (Earth Day) wordt wereldwijd gevierd op 22 april. Het is een mooie gelegenheid voor allerlei activiteiten in het kader van een beter milieu en respect voor de aarde. Veel mensen grijpen de dag aan om bloemen te zaaien. Een georganiseerde natuurwandeling past natuurlijk ook prima bij deze dag. In 2019 valt de dag samen met Tweede Paasdag. Thema is dit jaar 'Bescherm onze soorten' om zo aandacht te vragen voor het feit dat er in rap tempo allerlei soorten planten en dieren uitsterven.

23, 30 april en 7 mei: [Vreemdeling in de bijbel.](#)

Drie dinsdagmiddagen in Broederhuis Ste.-Marie Huijbergen waarin bijbelteksten worden gelezen over vreemdelingschap en de vreemdeling. We plaatsen ze in de context van de tijd dat ze geschreven werden en verbinden ze met de vraagstukken van migratie en vreemdelingschap in onze tijd.

11 mei, Inspiratiedag Week Nederlandse Missionaris

Zuster Willy van Mer is werkzaam als verpleegster en verloskundige in Kameroen totdat zij in oktober 2018 het land uit moet vluchten vanwege dreigend geweld. Jet Nauta is missionair werkster in Mexico waar ze zich inzet voor de rechten van de Maya's. Beiden zijn boegbeelden voor de Pinksteractie van de WNM en vertellen hun verhaal tijdens de inspiratiedag in de Jacobikerk in Utrecht.

19 mei, Open Kloosterdag

Op zondag 19 mei 2019 openen diverse kloosters in het hele land weer hun deuren. De religieuzen die er wonen nodigen u van harte uit. Zij gaan graag met u in gesprek over de vraag 'Wat beweegt je?' en willen u vertellen en laten zien wat hen bewogen heeft om te kiezen voor een leven als religieus; om zich in te zetten voor anderen; hun leven te wijden aan mensen en aan God. Maar ze horen ook graag van u wat u beweegt. Alle informatie over programma's en deelnemende kloosters: www.openkloosterdag.nl Deze informatie wordt regelmatig aangevuld.

COLOFON:

De CMBR is de missionary commissie van de Conferentie Nederlandse Religieuzen. Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar en is de opvolger van de elektronische nieuwsbrief 'Op zoek naar sporen van God'. Met deze nieuwsbrief willen we religieuzen en (leken-) missionarissen informeren over actuele thema's rond gerechtigheid, vrede, heelheid van de schepping en interreligieuze dialoog.

Reacties en suggesties kunt u sturen naar:

Postbus 111

5201 AC 's-Hertogenbosch

Tel. 073- 692 13 88

Email: cmb@knr.nl